

bestaa med fornøstigt aflagte Regler for disse Forhold. Jeg skal derfor ganske henstille, hvorvidt Folkethinget nu vil gjøre om igjen, hvad det i de sidste 3 Aar har gjort, i alt Fald væsentlig om igjen, eller hvorvidt man ved at vedtage disse Endringsforslag — jeg antager nemlig, at de to følgende Endringsforslag dels Skjedne med Forslaget under Nr. 61 — vil hævde det indvundne Standpunkt og staa paa samme Standpunkt, som Afslaggeren af Statsregnskabet, Finantsministeren, stod paa, da han understrev Statsregnskabet 1875 — 76. Det er det samme Regnskab, vi henholde os til. — Forslaget under Nr. 64 røber ikke nogen egentlig Uvillie mod den Lante, der ligger til Grund for den Tilspøelse til den hidtil bestaaende Text, som Ministeren har ønsket gjort. Man ønsker imidlertid ikke det sammenblandet med det Formaal, som man oprindelig har havt med Bevillingen af den hidtilværende Konto, som desværre er bleven for lidt anvendt, formentlig paa Grund af, at det ikke endnu er blevet egentlig bekjendt for de Naagjældende, at de af denne Konto kunne faae Hjælp til yderligere Uddannelse navnlig i Rjebenhavn. — Ved de tre følgende Endringsforslag til polyteknisk Læreaftakt skal jeg ikke opholde mig. Jeg nævner udtrykkelig, at det ikke er Betsøets Størelse, det her kommer an paa, men disse Endringer ere et Forslag om at sige Stop til disse betydelige Forhøielser af de reglementerede Lønningsstillæg. Vi man tage Finantsloven, navnlig Anmærkningerne til den, saa vil man se, at adskillige af disse Bevillinger næsten ere blevene fordoblede, siden vi fik en Lønningslov om dette Forhold. Det er vanskeligt at bedømme disse enkelte Fordringer, der komme til os den ene Gang efter den anden, saa at det var ønskeligt, om man gjennem en Omordning kunde naae konstantere Forhold. — Angaaende Forslagene under Nr. 68, 69 og de omtalte Mandestjorter skal jeg henvise til, at Elevernes Ophold paa Sorø Akademi vistnok koster 400 Kr. for hver; heri er dog ikke Bolig og formentlig heller ikke Lys og Brænde indbefattet. Dette turde formentlig efter Flertallets Formening være fuldt tilstrækkeligt, og Gud naade Familier i Almindelighed, hvis de skulde anvende blot halvt saa meget paa hvert Barn, som man saaledes anvender paa hver Elev paa Sorø Akademi. — Dernæst komme vi til Spørgsmaalet om Realskolen i Herning. Udvalget har der sagtens med stor Bedrøvelse erfaret, at det ærede Medlem for Maribo Amts 4 Valgfreds (Clausen) er gaaet forbi hele Udvalget og over til Ministeren. Derfor hans Motivering af dette Spørgsmaal nu havde indeholdt Vidnesbyrd om, at han havde studeret det Spørgsmaal, han talte om, sat sig ind i Sagen og saaledes grundig havde kunnet efterøise, at Udvalget havde taget feil i sin Betragtning af den, saa vilde det have været mig overordentlig kjært at faae Belæring af det ærede Medlem. Men for det

Første tog han feil, naar han antog, at man ifjor har gjort noget Ægende som dette, det er en fuldstændig Misforstaaelse, og det sagde den ærede Minister heller ikke. Den ærede Minister sagde, at man ifjor gav Tilskud til Fripladser til en Kommunalstole paa et af disse Sted, nemlig et Sted, der var omringet af Vand, og hvor det ikke var let at jage Børnene til Skole andensteds fra. Det var udelukkende fattige Sønmandsbrenge, som skulde nyde godt af det lille Beløb, som Rigsdagen ifjor bevilgede. Men det ærede Medlem har været med til at bevilge betydelig større Beløb f. Ex til en Skole i Nordby paa Fjans; der kom Bevillingen vel dels fattige Sønmandsbrenge til Gode men dels ogsaa velhavende Stibørheders Børn, og dette har ikke saaret eller krænkter det ærede Medlems Samvittighed. Nu bliver han imidlertid strax angst og urolig og vil gaa en smuktere Vej end den, vi have foreslaaet, hvorved der kan ydes 16 fattige Drengene en aarlig Undervisning. Ministeren har godt kjendt dette Andragende fra Herning; der har været ført Underhandling mellem Ministeren og Kommunalbestyrelsen, som indtil det Yderste har opfyldt alle de Forpligtelser, der kunde paahvile den endog med betydelige Offre for den lille Kommune, men han har ikke villet understøtte det. Jeg gad nok vide, hvad der egentlig skulde være at sige mod dette Andragende. Jeg antager, at hvis der var flere i Forhold lige saa begrundede Krav til Undervisning for fattige Børn, som efter deres Konfirmation skulle ud i den vide Verden for at tjene deres Brød og gjøre deres Fædreland Være, vilde der ikke være nogen Samvittighed uden maaske den ærede Ministers og nu maaske det ærede Medlems sent natte, som vilde have Noget derimod. Den første Indvending var altsaa en fuldstændig Feiltagelse; den anden er ogsaa en Feiltagelse, nemlig at det skulde være et Tilskud til Herning Kommune. Dette er slet ikke Tilfældet; hvad det er, staar jo i Betænkningen, og den maa det ærede Medlem jo dog have læst. (Clausen: Maa jeg bede om Ordet.) Herning Kommune har ansøgt om det Tilskud, men man har ikke fundet, at der var tilstrækkelig Anledning til at gaa ind paa Ansøgningen for Herning Kommunes Vedkommende. Derimod finder man, at det er særdeles vel begrundet, at der paa dette Sted bliver ikke en Kommunalstole men en privat Skole, idet netop en saadan vil kunne tilfredsstille alle de Krav eller den Trang, som maa være tilstede — ikke blot i Herning men ogsaa i flere omliggende Sogne i hele det store Hammerum Herred og maaske videre — til en yderligere gaadende Undervisning end den almindelige Realskoleundervisning, om jeg saa maa udtrykke mig. Og at det skulde være særligt eller betænkeligt for Statskassen eller nogen anden Interessent at bevilge, jeg vil sige 20 eller 25 — jeg husker ikke hvor mange — fattige Drengene fra en fattig Egn en forøget Undervis-